

Tanítási tervezet¹

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2021.11.29. (11:15-12:00)

Iskola, osztály: 7.C

Iskola neve és címe: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium

Tanít: Papp Ádám

Témakör megnevezése: Regionális földrajz

Tanítási egység (téma) címe: Ausztrália földrajza

Az óra (jellemző) típusa: új anyagot feldolgozó és korábbi ismereteket szintetizáló óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai: A természeti körülmények gazdasági-társadalmi hatásainak bemutatása, és ezek visszahatása a természeti környezetre

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai: Összefüggések felismerése és fejlesztése, korábban tanult témák szintézise

2.3. A tanítási óra nevelési céljai: A hazaitól részben eltérő kultúra megismerése

2.4. Oktatási követelmények:

- a. Fogalmak:
 - új: érc, artézi víz, éghajlatválasztó hegység
 - megerősítendő: gazdasági ágazatok
- b. Folyamatok:
 - új: vasérc-és kőszénképződés
 - megerősítendő: lemezmozgások, hegységképződés, éghajlatváltozás
- c. Összefüggések:
 - új: vasérc kapcsolata az építőiparral, gépgyártással
 - megerősítendő: CO₂-kibocsátás (pl.: energiatermelés során) és éghajlatváltozás
- d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: -
- e. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?): szociális kompetenciák csoportmunka formájában, gondolkodási folyamatok
- f. Főbb tanulói tevékenységek: csoportos feladatmegoldás, egyéni aktív részvétel

3. Szemléltető és munkaeszközök

ppt, videórészlet ([Föld születik 720p - YouTube](#)), csoportfeladat forrásai

4. Felhasznált irodalom

Afrika, Ausztrália, Óceánia, a sarkvidékek és a tengerek természetföldrajza, Nagy Balázs Dr., Gábris Gyula Dr.

¹ Elkészítéséhez különös gondossággal tanulmányozza át a módszertani tankönyv alábbi részeit: A tanulási folyamat (http://geogo.elte.hu/images/6_Tanulasi_folyamat_OK.pdf), Szervezeti és munkaformák (http://geogo.elte.hu/images/7_Szervezeti_munkaformak_OK.pdf)

Az óra részletes felépítése²

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
11:15-11:20	Ausztráliával kapcsolatos olyan ismeretek megosztása egymással, amely az eddig tanult földrajzi tartalmakhoz kapcsolható.	hangolódás	-	frontális beszélgetés	ppt
11:20-11:23	A csoportos feladat megoldásához szükséges instrukciókat elmondom, majd kiosztom a feladatlapokat.	tájékoztató	-	frontális közlés	-
11:23-11:35	A diákok megosztják egymással az olvasottakat, majd közösen időrendi sorrendbe rendezik Ausztrália történetének négy időszakát. A kontúrterképet és a halmazábrát közösen feliratozzák. A halmazábra a földrajzi tartalmak csoportosításáról szól, melyet év elején tanultunk.	gyakorlás	munkáltatás	kollaboratív csoportmunka	feladatlapok
11:35-11:55	A forrásokban szereplő feladatok ellenőrzésével párhuzamosan átbeszéljük Ausztrália földrajzát. Megbeszélés közben rövid videórészlettel tekintjük meg a vasérc és a kőszén kialakulását. Föld születik 720p - YouTube	ellenőrzés	megbeszélés	frontális beszélgetés	feladatlap, ppt, youtube
11:55-12:00	Összegzem az óra tanulságait.	összefoglalás	rendszerezés	frontális közlés	ppt

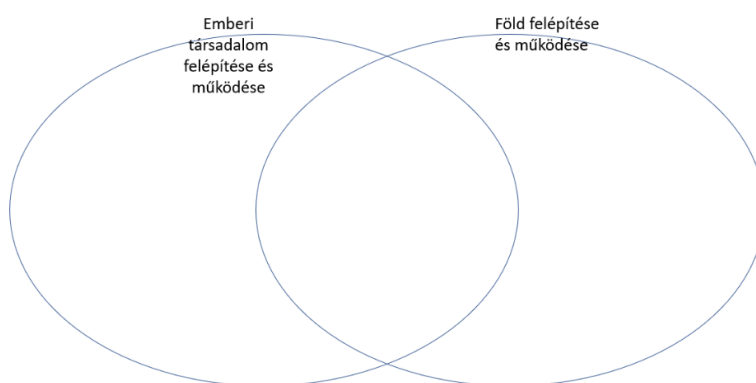
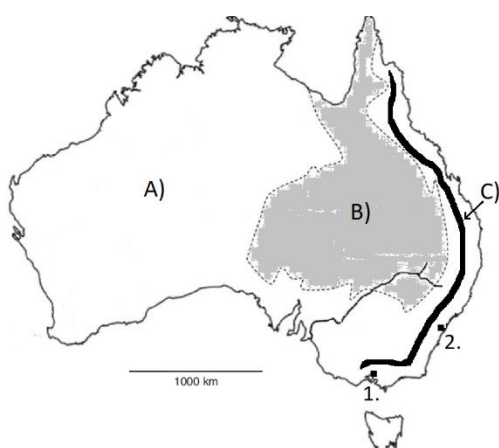
² A részletes felépítés azt jelenti, abban olyan részletességgel kell szerepelni a dolgoknak, hogy bárki követni tudja az órát. Az óra menete oszlopban le kell írni pontosan a történéseket, a főbb tanári kérdéseket vagy tanulói feladatokat, illetve meg kell jelennie kulcsszavakban a földrajzi tartalomnak is. Minden történéshez tartozik mozzanat, módszer és munkaforma, legtöbbször eszköz is. Az eszközöket is konkrétan kell megnevezni.

Mellékletek

Források a csoportmunkához:

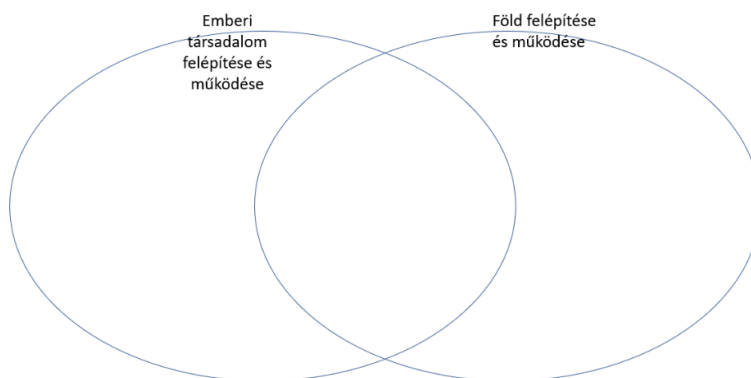
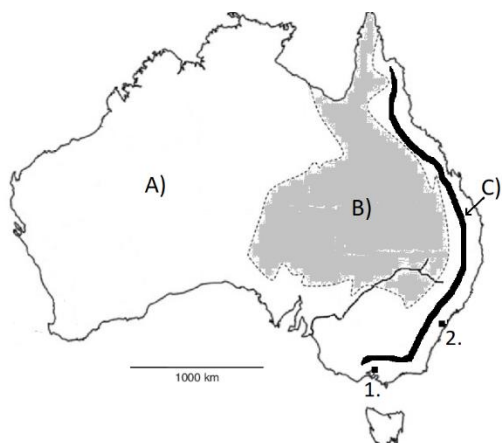
Ausztrália legidősebb területe a **Nyugat-ausztráliai-ősföld**, amely olyan kőzetekből épül fel, melyek fémekben gazdagok. Érceknek nevezzük olyan fémtartalmú kőzeteket, melyek fémtartalma az adott kor technikai szintjén gazdaságosan (értsd: kifizetődően) kinyerhető. A vas az egyik fém, ami előfordulhat ezekben a kőzetekben. A vasérc ennek megfelelően egy olyan vastartalmú kőzet, amelyből az ipar gazdaságosan ki tudja nyerni a vasat, melyet különböző termékek előállításra használ fel. A Nyugat-ausztráliai-ősföld még jóval azelőtt kialakult, hogy Ausztrália a mostani földrajzi helyére érkezett volna a lemezmozgások által.

1. Állítsátok idő szerinti sorrendbe a négy olvasott történetet! **2. Nevezzétek meg** a térképen a nagy betűkkel jelölt 3 kontinensrészt és számokkal jelölt 2 várost! **3. Töltsd ki** az alábbi halmazábrát úgy, hogy mind a 3 halmazba kerüljön egy-egy olyan információ, amely más csoporttársad forrásában megtalálható, de a tiédben nem!

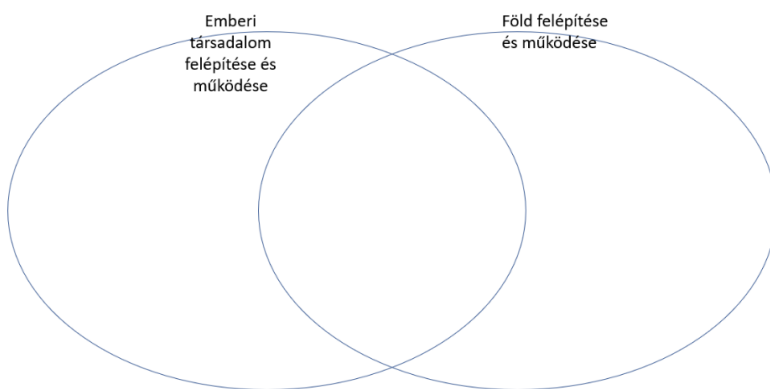
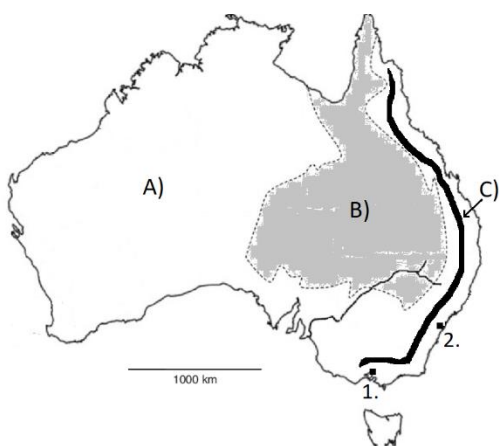
Ausztrália keleti partvidékén húzódik a **Nagy-Vízválasztó-hegység**, melynek legmagasabb csúcsa alig több, mint a 2200 méter, mégis ez Ausztrália legmagasabb pontja. A hegység kontinens belseje felé eső oldala szárazabb, az óceán felé néző lejtők pedig csapadékosak. Az ilyen hegységeket, melynek két oldalán eltérő éghajlatú területek alakulnak ki, éghajlatválasztó hegységekként nevezzük. A Nagy-Vízválasztó-hegység kialakulása két kőzetlemez találkozásához köthető hegységképződés eredménye. A megszülető hegység lábánál fekvő mocsárerdők növényeiből hosszú idő alatt kőszén alakult ki. Ezek az események még jóval azelőtt megtörténtek, hogy Ausztrália a mostani földrajzi helyére érkezett volna a lemezmozgások által.

1. Állítsátok idő szerinti sorrendbe a négy olvasott történetet! **2. Nevezzétek meg** a térképen a nagy betűkkel jelölt 3 kontinensrészt és számokkal jelölt 2 várost! **3. Töltsd ki** az alábbi halmazábrát úgy, hogy mind a 3 halmazba kerüljön egy-egy olyan információ, amely más csoporttársad forrásában megtalálható, de a tiédben nem!

Ausztrália belső száraz területei közül a **Nagy-Artézi-medence** rendelkezik a legjelentős felszín alatti víztartalékkal. A felszín alatti kemény kőzetek szerkezete a szivacséhoz hasonló, így a felszínről beszivárgó vizet el tudják raktározni. A felszín alatt felhalmozódó víz legnagyobb része a medencétől keletre fekvő Nagy-Vízválasztó-hegység felől érkezik. Azokat a felszín alatti vizeket nevezzük artézi vizeknek, melyek a saját nyomásuk következtében (külső segítség nélkül!) képesek a felszínre törni, ha természetes vagy mesterséges utat találnak felfelé. A Nagy-Artézi-medence ezekről a vizekről kapta a nevét, és még azelőtt kialakult, hogy Ausztrália a mostani földrajzi helyére érkezett volna a lemezmozgások által.

1. Állítsátok idő szerinti sorrendbe a négy olvasott történetet! **2. Nevezzétek meg** a térképen a nagy betűkkel jelölt 3 kontinensrészt és számokkal jelölt 2 várost! **3. Töltsd ki** az alábbi halmazábrát úgy, hogy mind a 3 halmazba kerüljön egy-egy olyan információ, amely más csoporttársad forrásában megtalálható, de a tiédben nem!

A legtöbb ember Ausztrália partmenti területein telepedett le, ezáltal a gazdasági ágazatok jelentős része is itt működik. A feldolgozóipar és a szolgáltatások központjai a nagyvárosok. **Melbourne** és attól északkeletre fekvő **Sydney** a két legnépesebb, legnagyobb gazdasági súlyú ausztrál város. Hozzájuk képest a főváros, Canberra gazdasági súlya eltörpül. Ausztráliában az áramot nagyrészt a Nagy-Vízválasztó-hegység területéről bányászott kőszén elégetése során termelik. Az építőipar és a gépgyártás által felhasznált acélt pedig a Nyugat-auztráliai ősföld területén bányászott vasércből állítják elő. Ausztrália már a mai földrajzi helyén volt, mikor az első emberek betelepültek.

1. Állítsátok idő szerinti sorrendbe a négy olvasott történetet! **2. Nevezzétek meg** a térképen a nagy betűkkel jelölt 3 kontinensrészt és számokkal jelölt 2 várost! **3. Töltsd ki** az alábbi halmazábrát úgy, hogy mind a 3 halmazba kerüljön egy-

